

Nederlandse norm

NEN 4400-1

(nl)

Uitleners en (onder)aannemers – Eisen aan en
beoordeling van verplichtingen uit arbeid –
Deel 1: Eisen aan in Nederland gevestigde
ondernemingen

Temporary work businesses and
(sub)contractors – Requirements on and
obligations related to labour – Part 1:
Requirements on companies established in the
Netherlands

Vervangt NEN 4400-1:2006;
NEN 4400-1:2006/A1:2008;
NEN 4400-1:2009 Ontw.

ICS 03.040

juni 2010

Voorbeeld

Preview

Normcommissie 400 177 "Verplichtingen uit Arbeid"

Apart from exceptions provided by the law, nothing from this publication may be duplicated and/or published by means of photocopy, microfilm, storage in computer files or otherwise, which also applies to full or partial processing, without the written consent of the Netherlands Standardization Institute.

The Netherlands Standardization Institute shall, with the exclusion of any other beneficiary, collect payments owed by third parties for duplication and/or act in and out of law, where this authority is not transferred or falls by right to the Reproduction Rights Foundation.

Auteursrecht voorbehouden. Behoudens uitzondering door de wet gesteld mag zonder schriftelijke toestemming van het Nederlands Normalisatie-instituut niets uit deze uitgave worden veeveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van fotokopie, microfilm, opslag in computerbestanden of anderszins, hetgeen ook van toepassing is op gehele of gedeeltelijke bewerking.

Het Nederlands Normalisatie-instituut is met uitsluiting van ieder ander gerechtigd de door derden verschuldigde vergoedingen voor veeveelvoudiging te innen en/of daartoe in en buiten rechte op te treden, voor zover deze bevoegdheid niet is overgedragen c.q. rechtens toekomt aan de Stichting Reprerecht.

Although the utmost care has been taken with this publication, errors and omissions cannot be entirely excluded. The Netherlands Standardization Institute and/or the members of the committees therefore accept no liability, not even for direct or indirect damage, occurring due to or in relation with the application of publications issued by the Netherlands Standardization Institute.

Hoewel bij deze uitgave de uiterste zorg is nagestreefd, kunnen fouten en onvolledigheden niet geheel worden uitgesloten. Het Nederlands Normalisatie-instituut en/of de leden van de commissies aanvaarden derhalve geen enkele aansprakelijkheid, ook niet voor directe of indirecte schade, ontstaan door of verband houdend met toepassing van door het Nederlands Normalisatie-instituut gepubliceerde uitgaven.

Inhoud

Voorwoord	2
Inleiding	4
1 Onderwerp en toepassingsgebied	5
2 Normatieve verwijzingen	6
3 Termen en definities	6
4 Eisen	10
4.1 Deel A: Eisen aan de identificatie van de onderneming	11
4.2 Deel B: Eisen aan de administratie	11
4.2.1 Algemeen	11
4.2.2 Deel B.1: Eisen aan de personeelsadministratie	11
4.2.3 Deel B.2: Eisen aan de loonadministratie	13
4.2.4 Deel B.3: Eisen aan de financiële administratie	14
4.2.5 Deel B.4: Algemene eisen in specifieke situaties	15
5 Inspecties	18
5.1 Algemene eisen	18
5.1.1 Eisen aan inspectiepersoneel	18
5.2 Onderzoeksmethodiek	19
5.2.1 Algemeen	19
5.2.2 Beoordelen van de eisen gesteld aan de identificatie van de onderneming	19
5.2.3 Beoordelen van de eisen gesteld aan de administraties van de onderneming	20
5.2.4 Beoordelen van verklaringen omtrent het betalingsgedrag	23
5.2.5 Protocol afwijking beoordelingsystematiek	23
6 Beoordeling en inspectierapport	24
7 Verkorte inspectie en inspectie op basis van een gerichte opdracht	24
7.1 Verkorte inspectie	24
7.2 Inspectie op basis van een gerichte opdracht	24
8 Het Register Normering Arbeid	24
8.1 Algemeen	24
8.2 De eisen voor opname in het Register Normering Arbeid	25
8.2.1 In voldoende mate voldoen aan de eisen van deze norm	25
8.2.2 Inspectiefrequentie	28
8.3 Vermelding in het Register Normering Arbeid	30
8.4 Verklaring van registratie	31
9 Stichting Normering Arbeid	31
9.1 Algemeen	31
9.2 Inspectie op basis van een gerichte opdracht	31
9.3 Bezwaar en beroep	31
9.3.1 Algemeen	31
9.3.2 Bezwaar tegen een beslissing van de SNA	31
9.3.3 Bezwaar tegen een beslissing van een inspectie-instelling	32
9.3.4 Beroep	32
Bijlage A (normatief) Risicoanalyse	33
Bijlage B (normatief) Checklists ten behoeve van risicoanalyse	35
Bijlage C (normatief) Omvang steekproef	38
Bijlage D (normatief) Trekkingsmethodiek	41
Bijlage E (normatief) Protocol afwijking beoordelingsystematiek	42

Voorwoord

In 2006 is de eerste druk van NEN 4400-1 verschenen. In 2007 is geconstateerd dat een aantal wijzigingen noodzakelijk was om beter aan te sluiten bij de bestaande praktijk en bij de gehanteerde onderzoeksmethodieken van inspectie-instellingen. Daarom is in 2008 een wijzigingsblad uitgebracht. In 2009 is besloten dit wijzigingsblad in de norm te integreren, de norm verder te actualiseren en tevens een aantal wijzigingen door te voeren die verband houden met accreditatie.

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de 1e druk en het wijzigingsblad zijn:

- a) actualisering in verband met wijzigingen in wet- en regelgeving;
- b) uniformering van terminologie en aanpassing van begrippen en definities;
- c) de titel is vereenvoudigd;
- d) omzetting van een aantal opmerkingen in een eis;
- e) verruiming van de norm voor 'payrollers' tot alle ondernemingen die de feitelijke identiteitsvaststelling niet zelf verrichten omdat zij niet in de gelegenheid zijn dit zelf te doen (4.2.2.2);
- f) de inning van socialeverzekeringspremies door de Belastingdienst;
- g) wijziging sanctionering naleving Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag (Wml);
- h) aparte eisen inzake uitbesteden van werk aan en bemiddeling van ZZP-ers (4.2.5.3 en 4.2.5.4);
- i) grondige herziening van bijlage B;
- j) het bijeenbrengen van onderwerpen die de onder accreditatie vallende inspectie betreffen en daarvan gescheiden het bijeenbrengen van onderwerpen die het Register Normering Arbeid en de Stichting Normering Arbeid aangaan.

Inleners van ter beschikking gestelde arbeidskrachten en opdrachtgevers van werk lopen risico's indien de onderneming die arbeidskrachten ter beschikking stelt of de (onder)aannemer waarmee zij zaken doen verwijtbaar geen of onvoldoende loonbetalingen en/of omzetbelasting afdraagt. Deze kunnen dan op hen worden verhaald, ook al hebben zij de nota van de onderneming die arbeidskrachten ter beschikking stelt of de (onder)aannemer reeds volledig voldaan. Daarnaast kunnen inleners door uitzendkrachten worden aangesproken op voldoening van het toepasselijke minimumloon en de toepasselijke minimumvakantiebijslag indien een niet-gecertificeerde uitlener hen niet of onder het toepasselijke minimumloon en/of de toepasselijke minimumvakantiebijslag betaalt. Bovendien lopen inleners en opdrachtgevers het risico hoge boetes te krijgen opgelegd indien wordt gewerkt met mensen die niet zijn gerechtigd om in Nederland te werken of met mensen die een valse identiteit hebben aangenomen. Met deze aansprakelijkheidsregelingen beoogt de overheid malafide praktijken tegen te gaan.

In reactie op deze aansprakelijkheidswetgeving zijn op initiatief van betrokken brancheorganisaties in het verleden reeds diverse controlesystematieken ontworpen die ondernemingen die arbeidskrachten ter beschikking stellen en (onder)aannemers, die zich daaraan onderwerpen, de gelegenheid boden aan te tonen een betrouwbare zakenpartner te zijn. In 2006 zijn alle ervaringen geëvalueerd en is alles bij elkaar gebracht in één controlesystematiek die voor in Nederland gevestigde ondernemingen is vastgelegd in NEN 4400-1. Goed beoordeelde ondernemingen worden opgenomen in het openbare Register Normering Arbeid. Om in het Register Normering Arbeid opgenomen te blijven, moeten inspecties regelmatig worden herhaald. Afhankelijk van het risico is dat tussen eenmaal per drie maanden en eenmaal per 12 maanden.

Deze norm beoogt het tegengaan van malafide praktijken en is daarom maatschappelijk van groot belang.

Naast de norm NEN 4400-1 is er een norm NEN 4400-2 die geldt voor buiten Nederland gevestigde ondernemingen die zich op de Nederlandse markt begeven.

Deze norm is opgesteld door de normcommissie 400 177 "Verplichtingen uit arbeid". Op het ogenblik van publicatie van de norm waren in de commissie vertegenwoordigd:

de volgende Branche-, koepel- en werknemersorganisaties:

- Algemene Bond Uitzendondernemingen (ABU);
- Centrale Organisatie voor de vleessector (COV) en Stichting Kwaliteit van de Arbeid Vleessector/Vleeswarenindustrie (SKA);
- Federatie Nederlandse Vakbeweging (FNV);
- Land- en Tuinbouworganisatie (LTO-Nederland);
- Nederlandse Bond van Bemiddelings- en Uitzendondernemingen (NBBU);
- Vereniging van Internationale Arbeidsbemiddelaars (VIA).

de Stichting Normering Arbeid (SNA);

een afvaardiging van de volgende inspectie-instellingen:

- CICERO;
- CROP certificering B.V.;
- Kiwa Nederland B.V.;
- Lloyd's Register Nederland;
- Qualitatis Certification;
- Safex Certificatie instelling;
- VRO Certification.

Inleiding

Het doel van de conformiteit met de norm, en de toetsing daarvan, is het risico voor inleners en hoofdaannemers op aansprakelijkstellingen door en boetes van de Belastingdienst, de Arbeidsinspectie en andere (overheids)instanties te beperken en om te voorkomen dat werknemers onder het toepasselijke minimumloon en de toepasselijke minimumvakantiebijslag worden betaald. Aansprakelijkstelling en boete kunnen worden veroorzaakt door onjuiste, onvolledige of niet-tijdige aangifte en afdracht van verschuldigde loonheffingen en/of omzetbelasting en door niet of onvolledig uitvoeren van identiteitscontrole en controle op het gerechtigd zijn tot werken in Nederland of door risicovol in- en door te lenen of werk uit te besteden. Nalatigheid in naleving van de wettelijk eisen leidt ook tot aantasting van rechten van werknemers.

Volledige zekerheid omtrent de juiste en tijdige aangifte en afdracht van verschuldigde loonheffingen en/of omzetbelasting is niet mogelijk, zelfs niet bij een 100%-controle. Dat geldt ook voor de controle op naleving van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag (Wml), de identiteit, het gerechtigd zijn tot het verrichten van arbeid in Nederland en het verantwoord in- en doorlenen of het uitbesteden van werk. Een 100%-controle is tijdrovend en zou bovendien zeer kostbaar worden. Daarom is gekozen voor een risicogerichte aanpak, die mede wordt gestuurd door een beoordeling van risico-indicatoren. Met deze aanpak wordt er naar gestreefd de opdrachtgevers zo veel mogelijk zekerheid te bieden en ook werknemers te beschermen in hun belangen binnen de kaders van deze norm.

Conformiteit met de norm wordt getoetst door een inspectie-instelling. De inspectie-instelling richt zich tijdens een conformiteitsbeoordeling op de hieronder genoemde aspecten.

- Deel A De eisen waaraan de onderneming moet voldoen om als juridische entiteit voldoende identificeerbaar te zijn.
- Deel B De eisen aan de administratie.
 - Deel B.1 De eisen aan de personeelsadministratie: de mate waarin de registratie van de in- en uitdientstredingen juist, volledig en tijdig is vastgesteld en vastgelegd in de personeelsadministratie.
 - Deel B.2 De eisen aan de loonadministratie: de mate waarin de loonadministratie juist, volledig en tijdig is gevoerd en daardoor als betrouwbaar kan worden aangemerkt.
 - Deel B.3 De eisen aan de financiële administratie: de mate waarin de financiële administratie juist, volledig en tijdig is gevoerd en de daaruit voortkomende verplichtingen worden nagekomen.
 - Deel B.4 Algemene eisen in specifieke situaties.

De inspectie-instelling legt zijn bevindingen vast in een inspectierapport dat aan de onderneming wordt uitgebracht.

Indien de inspectiebevindingen voldoen aan de eisen van de Stichting Normering Arbeid kan de geïnspecteerde onderneming worden opgenomen in het Register Normering Arbeid. Dit openbare register, te raadplegen via www.normeringarbeid.nl, biedt inleners, aannemers van werk en opdrachtgevers zicht op ondernemingen waarmee betrouwbaar zaken kan worden gedaan.

De hoofdstukken 8 en 9 van deze norm bevatten de eisen die gelden voor inschrijving in het Register Normering Arbeid en de relatie met de Stichting Normering Arbeid. Deze hoofdstukken zijn niet van toepassing bij de accreditatie van inspectie-instellingen.

Uitleners en (onder)aannemers – Eisen aan en beoordeling van verplichtingen uit arbeid – Deel 1: Eisen aan in Nederland gevestigde ondernemingen

1 Onderwerp en toepassingsgebied

Deze norm bevat eisen voor het toetsen en beoordelen van ondernemingen die arbeidskrachten beschikbaar stellen en van (onder)aannemers om vast te stellen dat deze zó zijn ingericht dat daaruit voortvloeit dat aan verplichtingen uit arbeid wordt voldaan.

De verplichtingen uit arbeid, bedoeld in deze norm, zijn:

- de identificatie van de onderneming;
- de aangifte en afdracht van verschuldigde loonheffingen en omzetbelasting;
- loonbetaling niet in strijd met de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag (Wml);
- het uitvoeren van identiteitscontrole en controle op het gerechtigd zijn tot het verrichten van arbeid in Nederland;
- het voorkomen van risico's op aansprakelijkstelling en boetes voortvloeiend uit in- en doorlenen of uitbesteden van werk.

Dit alles met inbegrip van het administreren en bewaren van vereiste documenten.

Het doel van de norm is het risico beperken dat de onderneming:

- zich voor een ander uitgeeft dan ze is;
- geen tijdige, juiste en volledige afdracht van verschuldigde loonheffingen en/of omzetbelasting heeft verzorgd;
- werknemers onder het minimumloon en de minimumvakantiebijslag betaalt;
- gebruikmaakt van arbeidskrachten die niet gerechtigd zijn tot het verrichten van arbeid, wier identiteit niet is vastgesteld dan wel die een valse identiteit hebben aangenomen;
- aansprakelijk wordt gesteld of boetes oploopt uit een keten van in- en doorlenen of het uitbesteden van werk.

De norm is van toepassing op in Nederland gevestigde ondernemingen die in Nederland arbeid in opdracht uitvoeren, alsmede ondernemingen die in Nederland arbeidskrachten ter beschikking stellen en die tot doel hebben hun opdrachtgevers, aannemers van werk en inleners zo veel mogelijk te beschermen tegen aansprakelijkstellingen en boetes.

Met behulp van deze norm kan de desbetreffende onderneming zichzelf organiseren om het doel van deze norm te bereiken en dat door externe beoordeling aantoonbaar te maken. Controle op de naleving van de eisen van deze norm wordt uitgevoerd door inspecties op de door de onderneming gevoerde administraties.

OPMERKING Het volgende wettelijk kader is relevant voor deze norm:

- de bepalingen met betrekking tot inlenersaansprakelijkheid in de Invorderingswet 1990 (Iw 1990);
- de bepalingen met betrekking tot ketenaansprakelijkheid in de Invorderingswet 1990 (Iw 1990);
- Wet bestuurdersaansprakelijkheid (WBA);

- Wet bestuurdersaansprakelijkheid bij faillissement (WBF);
- Wet op de omzetbelasting 1968 (Wet OB);
- Verleggingsregeling omzetbelasting (Vo);
- Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag (Wml);
- Wet op de loonbelasting 1964 (Wet LB);
- Wet op de identificatieplicht (WID);
- Wet arbeid vreemdelingen (Wav);
- Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs (WAADI), artikel 8;
- Wet arbeidsvoorwaarden grensoverschrijdende arbeid (Waga);
- Algemene wet inzake rijksbelastingen (Awr);
- Wet financiering sociale verzekeringen (Wfsv);
- Zorgverzekeringswet (Zvw);
- Burgerlijk wetboek (BW), boek 7 titel 10 afd. 11.

2 Normatieve verwijzingen

De volgende documenten waarnaar is verwezen zijn onmisbaar voor de toepassing van dit document. Bij gedateerde verwijzingen is alleen de aangehaalde versie van toepassing. Bij ongedateerde verwijzingen is de laatste versie van het document (met inbegrip van wijzigingsbladen) waarnaar is verwezen van toepassing.

NEN-EN-ISO/IEC 17020:2004

General criteria for the operation of various types of bodies performing inspection

3 Termen en definities

Voor de toepassing van deze norm gelden de volgende termen en definities.

3.1

'all-in'loon

loon waarin het loon voor de wettelijk vastgelegde vakantiedagen is geïntegreerd

3.2

backoffice

deel van de onderneming waar administraties worden verwerkt

3.3

bemiddelen

bijeenbrengen van twee of meer partijen die met elkaar een overeenkomst van opdrachtnemen of uitbesteden (aannemen) van werk aangaan en waarbij degene die bemiddelt zelf geen partij is in de overeenkomst en bij de uitvoering van de overeengekomen werkzaamheden

3.4

doorlener

degene die een werknemer die aan hem ter beschikking is gesteld vervolgens ter beschikking stelt aan een derde om onder diens toezicht of leiding werkzaam te zijn

3.5**E101-verklaring**

verklaring afgegeven door het daartoe bevoegde socialezekerheidsorgaan van het land waar de werknemer voor vertrek naar het werkland is verzekerd inhoudende dat de socialezekerheidswetgeving van het land waar de werknemer gewoonlijk werkzaam is van toepassing blijft

3.6**E102-verklaring**

verklaring afgegeven door het daartoe bevoegde socialezekerheidsorgaan van het werkland van de werknemer (in Nederland de Sociale Verzekeringsbank) in samenspraak met het daartoe bevoegde socialezekerheidsorgaan van het land waar de werknemer voor vertrek naar het werkland is verzekerd, waarin wordt aangegeven welke socialezekerheidswetgeving van toepassing is

3.7**fiscaal loon**

belastbaar loon in de zin van de Wet op de loonbelasting 1964

3.8**franchisegever****FG**

onderneming die tegen vergoeding andere ondernemingen toestaat te handelen onder haar naam en gebruik te maken van haar commerciële instrumenten, producten en diensten

3.9**franchisenemer****FN**

onderneming die tegen vergoeding mag handelen onder de naam van de franchisegever en gebruik mag maken van diens commerciële instrumenten, producten en diensten

3.10**frontoffice**

deel van de onderneming waar contacten met de werknemers en klanten worden onderhouden

3.11**identificatiedocument**

identificatiedocument als bedoeld in artikel 1, lid 1 onder 1 t.m. 3 van de Wet op de identificatieplicht

3.12**in- en doorlenen**

activiteit waarbij een inlener een werknemer die hem ter beschikking is gesteld op zijn beurt weer ter beschikking stelt van een derde om onder diens toezicht en leiding werkzaam te zijn

3.13**inhoudingsplichtige**

werkgever die op het loon de loonheffingen, in de zin van de Wet op de loonbelasting 1964, moet inhouden

3.14**inlener**

— degene aan wie de werknemer ter beschikking is gesteld om onder diens toezicht of leiding werkzaam te zijn;

— derde aan wie de doorlener uitleent

3.15**inspecteur**

medewerker van een inspectie-instelling die de conformiteit met de norm toetst

Bestelformulier

Stuur naar:

NEN Standards Products & Services
t.a.v. afdeling Klantenservice
Antwoordnummer 10214
2600 WB Delft

NEN Standards Products & Services

Postbus 5059
2600 GB Delft

Vlinderweg 6
2623 AX Delft

T (015) 2 690 390
F (015) 2 690 271

www.nen.nl/normshop

Ja, ik bestel

__ ex. NEN 4400-1:2010 nl Uitleners en (onder)aannemers - Eisen aan en beoordeling van verplichtingen uit arbeid - Deel 1: Eisen aan in Nederland gevestigde ondernemingen € 48.92

Wilt u deze norm in PDF-formaat? Deze bestelt u eenvoudig via www.nen.nl/normshop

Gratis e-mailnieuwsbrieven

Wilt u op de hoogte blijven van de laatste ontwikkelingen op het gebied van normen, normalisatie en regelgeving? Neem dan een gratis abonnement op een van onze e-mailnieuwsbrieven. www.nen.nl/nieuwsbrieven

Gegevens

Bedrijf / Instelling _____

T.a.v. _____ O M O V

E-mail _____

Klantnummer NEN _____

Uw ordernummer _____ BTW nummer _____

Postbus / Adres _____

Postcode _____ Plaats _____

Telefoon _____ Fax _____

Factuuradres (indien dit afwijkt van bovenstaand adres)

Postbus / Adres _____

Postcode _____ Plaats _____

Datum _____ Handtekening _____

Retourneren

Fax: 015 2 690 271

E-mail: klantenservice@nen.nl

Post: NEN Standards Products & Services,

t.a.v. afdeling Klantenservice
Antwoordnummer 10214,
2600 WB Delft

(geen postzegel nodig).

Voorwaarden

- De prijzen zijn geldig tot 31 december 2018, tenzij anders aangegeven.
- Alle prijzen zijn excl. btw, verzend- en handelingskosten en onder voorbehoud bij o.m. ISO- en IEC-normen.
- Bestelt u via de normshop een pdf, dan betaalt u geen handeling en verzendkosten.
- Meer informatie: telefoon 015 2 690 391, dagelijks van 8.30 tot 17.00 uur.
- Wijzigingen en typfouten in teksten en prijsinformatie voorbehouden.
- U kunt onze algemene voorwaarden terugvinden op: www.nen.nl/leveringsvoorwaarden.